

**С Т А Т У Т
ДЕМОКРАТСКОГ САВЕЗА ДЕМОС-а**

Бања Лука, 13. мај 2023. године

На основу чл. 13. и 14. Закона о политичким организацијама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/96 и 17/02), Скупштина Демократског савеза ДЕМОС-а, на сједници одржаној дана 13. маја 2023. године, доноси

С Т А Т У Т ДЕМОКРАТСКОГ САВЕЗА ДЕМОС-а

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Демократски савез ДЕМОС (у даљем тексту: ДЕМОС) је добровољна, самостална и независна политичка организација (странка) у коју се учлањују грађани на основу своје слободно изражене воље, прихватајући Политички програм и Статут ДЕМОС-а.

ДЕМОС је политичка организација која се учествовањем у законодавној и извршној власти, учествовањем у јавном животу у Републици Српској и Босни и Херцеговини и на други начин залаже за развијање и очување демократског друштва и поретка, користећи сва Уставом и законима расположива и дозвољена средства, бори за парламентарну демократију, владавину права и поштовање људских права и слобода свих грађана Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Статутом ДЕМОСА-а утврђују се:

- циљеви ДЕМОС-а и начин њиховог остваривања,
- назив, сједиште и симболи,
- унутрашња организација,
- чланство, права, обавезе и одговорности чланова ДЕМОС-а,
- органи ДЕМОСА-а,
- заступање и представљање,
- начин стицања, коришћења и располагања финансијским и другим средствима,
- поступак доношења Статута и општих аката ДЕМОС-а,
- престанак рада ДЕМОС-а,
- јавност рада,
- прелазне и завршне одредбе.

Члан 3.

Статут ДЕМОС-а је највиши правни акт ДЕМОС-а.

Политички програм ДЕМОС-а је највиши политички акт ДЕМОС-а.

II ЦИЉЕВИ СТРАНКЕ И НАЧИН ЊИХОВОГ ОСТВАРИВАЊА

Члан 4.

Циљеви ДЕМОСА-а су:

- очување и јачање уставног положаја, политичког субјективитета, територијалног интегритета и изворних овлашћења Републике Српске,

- поштовање уставноправне структуре и политичке организације Босне и Херцеговине, засноване на Дејтонском мировном споразуму, односно његовом Анексу IV - Уставу БиХ,
- успостављање праведнијег друштва, даљи развој парламентарне демократије, демократских односа и вриједности,
- развој приватне иницијативе и тржишне привреде,
- успостављање и очување народне саборности, културног идентитета и традиције српског народа,
- остварење владавине права и начела подјеле власти,
- изградња одговорне и ефикасније јавне управе, као и независног правосуђа,
- поштовање људског достојанства, људских права, слобода и једнакости човјека и грађанина.

ДЕМОС је утемељен и организован као народна странка политичког центра, отворена за све народе и грађане и све слојеве друштва у Републици Српској и Босни и Херцеговини; оствариваће сарадњу са свим политичким странкама, невладиним организацијама и удружењима грађана у Републици Српској, Босни и Херцеговини и иностранству, те са представницима међународних организација у Републици Српској и Босни и Херцеговини и међународним организацијама и институцијама у Европи и свијету, посебно са странкама народњачке оријентације које дјелују кроз Европску народну странку и другим субјектима који дијеле исте вриједности као и ДЕМОС и не доводе у питање постојање, надлежности и функционисање Републике Српске.

III НАЗИВ, СЈЕДИШТЕ И СИМБОЛИ СТРАНКЕ

Члан 5.

Назив странке је ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ ДЕМОС.

Скраћени назив Странке је ДЕМОС.

У међународним контактима користи се назив на енглеском језику Democratic alliance.

Члан 6.

Сједиште ДЕМОС-а је у Бањој Луци, Краља Петра I Карађорђевића број 109, Република Српска, Босна и Херцеговина.

У случају потребе, сједиште Странке се може промијенити. Одлуку о томе доноси Главни одбор ДЕМОС-а

Члан 7.

ДЕМОС-а има својство правног лица и свој рачун.

ДЕМОС-а има печат и штамбиљ.

Печат ДЕМОС-а је округлог облика, пречника 35 милиметара, у чијем средишту се налази скраћени назив (знак-лого) Странке, а на овој пуни назив странке исписан ћирилицом и латиницом.

Штамбиљ ДЕМОС-а је правоуглог облика, димензија 60x40 милиметара, а садржи назив и сједиште ДЕМОС-а и назнаку броја и датума за примања писмена на која се штамбиљ утискује.

О руковању, кориштењу и чувању печата и штамбиља ДЕМОС-а стара се генерални секретар ДЕМОС-а или лице које он писмено овласти.

Члан 8.

Симбол ДЕМОС-а је стилизовани акроним „ДЕМОС“ црвене боје који симболизује снагу и енергију, уз посебно стилизовано слово „Е“ црвено-плаво-бијеле боје које симболизује јединство и саборност, те заставу српског народа.

Застава ДЕМОС-а је правоугаоног облика, бијеле или плаве боје, у чијем централном дијелу се налази исписан Симбол странке ДЕМОС.

IV ЧЛАНСТВО

Члан 9.

Члан ДЕМОС-а може бити сваки пунољетан грађанин који прихвата Програм и Статут ДЕМОС-а и који није члан друге политичке организације.

Члан 10

Учлађење у ДЕМОС врши се потписивањем приступнице.

Члану ДЕМОС-а издаје се чланска карта, која му се, у принципу, додјељује на страначкој манифестацији коју организује општински или градски одбор ДЕМОС-а

Члан 11.

Чланство у ДЕМОС-а у престаје:

- самовољним напуштањем чланства (ишчлађење) и
- искључењем из Странке.

Поступак и надлежности органа у вези са искључењем из ДЕМОС-а и другим дисциплинским мјерама, уређују се Правилником о дисциплинској одговорности.

V ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЧЛАНА ДЕМОС-а

Члан 12.

Права члана ДЕМОС-а су:

- да бира и буде биран у органе ДЕМОС-а,
- да активно учествује у раду организација, органа и радних тијела и ДЕМОС-а,
- да предлаже и буде предлаган за све изборне функције у Странци и изван ње,
- да буде информисан о политици ДЕМОС-а, раду органа ДЕМОС-а и о раду изабраних функционера и његових представника у органима власти,
- да покреће иницијативе и приједлоге с циљем унапређења дјеловања ДЕМОС-а и односа у друштву,
- да активно учествује у креирању и реализовању политике ДЕМОС-а
- ниједан члан ДЕМОС-а, у принципу, не може истовремено обављати више од двије функције у извршно-политичким органима ДЕМОС-а на истом нивоу организовања. За примјену ове норме одговоран је предсједник ДЕМОС-а,
- да се жали на дисциплинске мјере надлежним органима уколико је њима погођен.

Члан 13.

Дужности члана ДЕМОС-а су:

- да спроводи програмска начела, циљеве и ставове ДЕМОС-а,
- да извршава задатке које му повјере органи и функционери ДЕМОС-а,
- да чува и унапређује углед ДЕМОС-а,
- да долази на састанке организација, органа и форума чији је члан,
- да се у изборној кампањи залаже за успјех ДЕМОС-а и његових кандидата,
- да плаћа чланарину. Висина и начин прикупљања чланарине регулишу се посебним правилником којег доноси за то надлежни орган ДЕМОС-а

Члан 14.

Односи унутар ДЕМОС-а заснивају се на начелима:

- демократије, јединства и саборности,
- слободног изражавања мишљења унутар органа и форума ДЕМОС-а,
- равноправности и међусобног уважавања,
- одговорности чланства и руководства,
- поштовању и спровођењу усвојених одлука,
- прихватању одговорности за неизвршене обавезе или одступање од политике ДЕМОС-а коју су утврдили органи Странке, надлежни за то.

VI ОРГАНИ ДЕМОС-а

Члан 15.

Органи ДЕМОС-а су:

- Скупштина,
- Предсједник,
- Главни одбор,
- Предсједништво Главног одбора
- Надзорни одбор,
- Статутарна комисија.

Мандат изабраних органа траје 4 (четири) године. Мандат се може и раније завршити уколико надлежни органи Странке тако одлуче, на основи анализе политичких односа и околности у политичкој заједници у којој ДЕМОС дјелује. Мандат се, у принципу, не може поновити више од три пута заредом, изузев чланства у Скупштини, а може се обновити после тог периода.

Скупштина

Члан 16.

Скупштина је највиши орган ДЕМОС-а.

Скупштина може имати редовна и ванредна засиједања.

Редовна скупштина се сазива најмање једном у четири године, и има карактер изборне скупштине, а ванредна по потреби и расправља и одлучује само о питањима због којих је сазвана. Образложење сврсисходности ванредног засиједања Скупштине подносе, на самом засиједању, субјекти који су тражили то ванредно засиједање.

Скупштина се сазива по одлуци Главног одбора који одређује мјесто у којем ће се Скупштина одржати, датум и дневни ред скупштине.

Скупштина се може одржати уколико на њој присуствује надполовична већина делегата изабраних у складу са овим Статутом.

Одлуке Скупштине су пуноважне уколико за њих гласа најмање двије трећине присутних делегата.

Члан 17.

Главни одбор је дужан да сазове ванредну скупштину на захтјев:

- председника ДЕМОС-а,
- усаглашених приједлога организација ДЕМОС-а из најмање три изборне јединице ,
- најмање једне трећине укупног броја општинских/градских организација ДЕМОС-а,
- најмање 20% чланова од укупног броја чланства ДЕМОС-а, по евиденцији на крају претходне године у односу на годину у којој се тражи одржавање ванредне сједнице Скупштине.

Члан 18.

Скупштина:

- доноси Политички програм и Статут ДЕМОС-а,
- разматра и усваја извјештај органа ДЕМОС-а о активностима ДЕМОС-а између двије сједнице скупштине,
- дефинише главне правце дјеловања ДЕМОС-а и друге документе од стратешког значаја за наредни период,
- бира и разрјешава председника, Главни одбор, Надзорни одбор и Статутарну комисију,

Члан 19.

Скупштину чине:

- по два представника из сваке општинске/градске организације (председник општинског/градског одбора и још један изабрани члан општинске/градске организације),
- представници општинских/градских организација изабрани у складу са критеријумима које утврђује Председништво Главног одбора ДЕМОС-а, при чему се обавезно узимају у обзир резултати на посљедњим одржаним изборима, број уписаних бирача у изборној јединици, број чланова Странке, допринос општинског/градског одбора укупном успјеху и угледу Странке, те сви изабрани функционери на локалном и републичком нивоу, уколико нису чланови Главног одбора или неког другог органа Странке,
- чланови Главног одбора,
- чланови Надзорног одбора и Статутарне комисије,
- одборници и вијећници, начелници и замјеници начелника општина и градова из ДЕМОС-а у Републици Српској и Федерацији БиХ,
- посланици у скупштинама кантона ФБиХ и министри у кантоналним владама ФБиХ,
- заслужни чланови ДЕМОС-а, по одлуци Главног одбора ДЕМОС-а.

Главни одбор

Члан 20.

Главни одбор је највиши орган одлучивања између два засиједања Скупштине. Главни одбор се састаје најмање два пута у години, а по потреби може и чешће.

Члан 21.

Главни одбор по функцији чине:

- председник,
- замјеник председника,
- потпредседници,
- генерални секретар,
- посланици у Народној скупштини Републике Српске, Парламентарној скупштини Федерације БиХ и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине
- делегати у Вијећу народа Републике Српске, Дому народа Парламента Федерације БиХ и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ,
- министри у Влади Републике Српске, Влади Федерације БиХ,
- министри и замјеници министра у Савјету министара БиХ,
- председница и Колегијум Организације жена ДЕМОС-а,
- председник и Колегијум Организације младих ДЕМОС-а.

Главни одбор има најмање 112 чланова - које обавезно чине чланови из става 1. овог члана, као и чланови које бира Скупштина на основу приједлога претходног сазива Главног одбора, а по кандидатури општинских/градских одбора ДЕМОС-а - а највише 150 чланова.

Главни одбор може, с циљем очувања континуитета дјеловања и изворних начела политичког организовања и дјеловања, у складу са одредбама Статута ДЕМОС-а, те усклађивања структуре чланова Главног одбора по више критеријума (полни, добни, регионални, професионални итд.), кооптирати један број - највише до 20% од укупног броја - чланова Главног одбора у току свог мандата.

Члан Главног одбора и других политичких, политичко-извршних и извршно-политичких органа не може бити онај члан ДЕМОС-а који би избором у те органе прекршио одредбе Статута ДЕМОС-а.

Чланови Главног одбора се, у принципу, бирају јавним гласањем. Скупштина може на самом засиједању и другачије одлучити.

Члан 22.

Главни одбор:

- утврђује и води политику ДЕМОС-а, дефинише стратешка питања и оперативне циљеве и задатке ДЕМОС-а,
- утврђује приједлоге докумената програмског и статутарног карактера,
- доноси изборни програм и друге документе ДЕМОС-а и одлучује о учешћу у изборима на свим нивоима,
- бира и разрјешава Предсједништво, замјеника председника, потпредседнике и генералног секретара ДЕМОС-а,
- одлучује о учешћу у Влади и другим органима власти,
- утврђује садржај, обим и облике сарадње са другим странкама, у земљи и иностранству,
- разматра и усваја извјештај Предсједништва,
- разматра и усваја извјештаје о раду координатора организација из изборних јединица, по потреби,
- предлаже делегате за Скупштину ДЕМОС-а из категорија заслужних чланова, на приједлог Предсједништва Главног одбора,
- доноси коначне одлуке о искључењу неактивних чланова из Главног одбора и кооптирању нових чланова, с тим да се на овај начин може замијенити највише једна четвртина броја чланова Главног одбора,

- на приједлог Предсједништва образује стална или повремена тијела за све или повремене послове из своје надлежности,
- одлучује о евентуалној жалби на одлуке Предсједништва о распуштању општинске/градске организације и искључењу чланова из странке,
- усваја финансијски план и извјештај о финансијском пословању,
- доноси пословник о свом раду,
- доноси опште акте утврђене овим Статутом,
- утврђује број кандидата за чланове Главног одбора из појединих општинских и градских организација,
- након датог мишљења Предсједника и Предсједништва Главног одбора ДЕМОС-а, усваја приједлоге посланичких листа за Народну скупштину Републике Српске, Парламентарну скупштину БиХ и Парламент Федерације БиХ,
- одлучује о кандидатима за предсједника Републике Српске, члана Предсједништва БиХ, те делегате у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ и Вијећу народа Републике Српске. У случају потребе или посебних околности, Главни одбор ову надлежност може пренијети на Предсједништво Главног одбора Странке,
- сједнице Главног одбора заказује и њима предједава предсједник ДЕМОС-а,
- с циљем ефикаснијег провођења политике и развијања демократских односа унутар ДЕМОС-а, Главни одбор формира стална и привремена радна тијела (савјете, комисије, одборе, редакције, службе, тимове и сл.), чији се рад и надлежности уређују општим актима предвиђеним овим Статутом,
- стална радна тијела Главног одбора су:
 - Политички савјет ДЕМОС-а,
 - Комисија за организационо-кадровска питања,
 - Економско-финансијски савјет,
 - Одбор за привреду, развој и технологију,
 - Одбор за образовање, науку и културу,
 - Одбор за демографију, породицу, социјалну политику и здравство,
 - Информативна служба,
 - КЕП тим.

Предсједништво

Члан 23.

Предсједништво је политичко-извршни орган Главног одбора ДЕМОС-а.

Предсједништво има 21 члана, од којих су по функцији:

- предсједник ДЕМОС-а,
- замјеник предсједника ДЕМОС-а,
- потпредсједници ДЕМОС-а,
- генерални секретар ДЕМОС-а,
- предсједници регионалних одбора ДЕМОС-а,
- предсједници клубова посланика ДЕМОС-а у Народној скупштини РС, Парламенту Федерације БиХ и Парламентарној скупштини БиХ,
- замјеници предсједника клубова посланика у парламентима из претходне алинеје
- предсједник Организације младих ДЕМОС-а,
- предсједница Организације жена ДЕМОС-а,

- министри у Влади Републике Српске, Федерације БиХ и Савјету министара БиХ,
- остали чланови Главног одбора, чији број зависи од броја чланова Предсједништа који су то по функцији, како је претходно наведено, до броја 21, а које предлаже предсједник ДЕМОС-а, а бира Главни одбор.

По одлуци Предсједништва, сједницама Предсједништва могу присуствовати и други чланови Главног одбора, других органа Странке или радних тијела Главног одбора, у зависности од дневног реда сједнице, али без права гласа.

Члан 24.

Предсједништво има политичко-извршна задужења и обавља сљедеће послове:

- извршава актуелну политику ДЕМОС-а, на основу Програма ДЕМОС-а, ставова Скупштине и одлука и закључака Главног одбора ДЕМОС-а,
- припрема сједнице Главног одбора и спроводи његове одлуке између два засиједања,
- одлучује о питањима из делегиране надлежности Главног одбора, што се верификује на првој наредној сједници Главног одбора,
- координира рад Клуба посланика у Народној скупштини Републике Српске, Парламентарној скупштини БиХ, Клуба делегата у Вијећу народа РС и Дому народа РС БиХ,
- утврђује приједлоге кандидата за посланике и остале државне функције, а након мишљења Колегијума Предсједништва,
- на приједлог Колегијума Предсједништва, доноси одлуку о распуштању органа општинске/градске организације и именује повјеренике,
- на приједлог Колегијума Предсједништва одлучује о приједлогу општинског/градског одбора о искључењу чланова из ДЕМОС-а, као првостепени орган,
- координира активности с циљем спровођења унутарстраначких избора у локалним организацијама, на основу одлуке коју доноси Главни одбор,
- доноси правилник о раду Стручне службе, на приједлог Генералног секретара,
- доноси План и програм прикупљања и утрошка финансијских средстава ДЕМОС-а, на приједлог генералног секретара, и води финансијску политику ДЕМОС-а,
- може да образује стална или повремена тијела за послове из свог дјелокруга,
- доноси Пословник о свом раду,
- обавља и друге послове утврђене овим Статутом и другим актима ДЕМОС-а.

Колегијум Предсједништва

Члан 25.

Колегијум Предсједништва је извршно-оперативно тијело које извршава политику Главног одбора и Предсједништва, у складу са Статутом ДЕМОС-а.

Чланови Колегијума Предсједништва су:

- предсједник,
- замјеник предсједника,
- потпредсједници,
- генерални секретар.

Колегијум Предсједништва ДЕМОС-а припрема сједница органа ДЕМОС-а, а може, на приједлог предсједника, расправљати и доносити одлуке о политичким питањима из надлежности Предсједништва ДЕМОС-а, што доставља на потврду Предсједништву ДЕМОС-а на наредној сједници Предсједништва.

Колегијум Предсједништва предлаже и припрема мишљење Предсједништву о предложеним кандидатима за предсједнике општинских/градских одбора.

Колегијум Предсједништва расправља о приједлозима општинских и градских одбора за посланике и остале државне функције и доставља свој став Предсједништву.

Колегијум Предсједништва разматра питања, и, по потреби, усмјерава рад и активности изабраних или постављених кадрова Странке, предлаже и, заједно са Комисијом за кадровска и организациона питања Главног одбора, прати спровођење кадровске политике ДЕМОС-а.

Колегијум Предсједништва предлаже Предсједништву одлуку о распуштању органа локалне организације и, евентуалном, искључењу чланова из ДЕМОС-а.

На приједлог Генералног секретара доноси одлуке о заснивању и престанку радног односа у стручној и другим службама Главног одбора и Предсједништва Главног одбора ДЕМОС-а.

Колегијум Предсједништва на приједлог Генералног секретара доноси Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста у Стручној служби ДЕМОС-а.

Колегијум Предсједништва на приједлог Генералног секретара доноси пословнике о раду стручних служби органа ДЕМОС-а,

По потреби, сједницама Колегијума могу присуствовати и други чланови Предсједништва, Главног одбора и његових радних тијела, без права гласа.

Предсједник

Члан 26.

Предсједник ДЕМОС-а:

- представља и заступа ДЕМОС,
- сазива, отвара и предсједава сједницама Скупштине, Главног одбора, Предсједништва Главног одбора и Колегијума Предсједништва,
- предлаже Главном одбору кандидате за замјеника предсједника, потпредсједнике и генералног секретара,
- предлаже Предсједништву Главног одбора кандидате за највише функције у органима извршне власти у Републици Српској и БиХ,
- потписује листе кандидата ДЕМОС-а у локалним и општим парламентарним изборима у Републици Српској, Федерацији БиХ и Босни и Херцеговини,
- у случајевима нефункционисања општинског/градског одбора, као и у случају дјеловања појединца или више лица мимо званично утврђене политике ДЕМОС-а, предлаже Предсједништву одлуку о мјерама према тим органима, које могу укључивати и распуштање општинског/градског одбора, као и искључењу из чланства ДЕМОС-а појединца или више лица, а с циљем отклањања сукоба и других проблема у функционисању општинског/градског одбора, који нарушавају углед ДЕМОС-а,
- предлаже Предсједништву кандидате за предсједнике и руководиоце радних тијела, посебно за порт-парола ДЕМОС-а,
- координира рад органа ДЕМОС-а,
- закључује уговоре о раду и доноси рјешења о престанку радног односа,
- стара се о остваривању програмских и политичких начела и циљева ДЕМОС-а.

Кандидат за председника ДЕМОС-а је дужан да, на одговарајући начин и форми, Скупштини предложи програм дјеловања, као и садржај и метод рада с циљем реализације програма за мандатни период на који се бира.

Кандидата за председника ДЕМОС-а мора предложити најмање једна трећина општинских и градских одбора ДЕМОС-а, а право кандидовања имају организације и органи ДЕМОС-а на свим нивоима организовања.

За председника се, у принципу, предлаже само један кандидат, а бира се јавним гласањем делегата Скупштине. Скупштина на самом засиједању може и другачије одлучити.

Замјеник председника

Члан 27.

ДЕМОС има замјеника председника.

Замјеника председника бира Главни одбор на приједлог председника ДЕМОС-а. Право предлагања имају сви чланови Главног одбора.

За замјеника председника изабран је онај кандидат који добије натполовичну већину гласова од укупног броја чланова Главног одбора присутних на сједници.

Замјеник председника прати и анализира функционисање Странке у цјелини и предлаже мјере за постизање већег јединства, функционалности, боље организације и сталног јачања Странке.

Замјеник председника замјењује председника у случају његове спријечености или немогућности да обавља функцију председника и тада има права, овлашћења и одговорности председника ДЕМОС-а и задужен је за све области које му одреди Главни одбор, Председништво и председник.

Замјеник председника за свој рад одговара Главном одбору и председнику ДЕМОС-а.

Потпредседници

Члан 28.

ДЕМОС има три потпредседника, који се бирају узимајући у обзир, а не искључиво, територијални принцип, у складу са Изборним законом Републике Српске о изборним јединицама за избор посланика у Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ у Републици Српској.

Потпредседници ДЕМОС-а помажу председнику ДЕМОС-а у раду, организују и координирају рад ДЕМОС-а у територијама и по областима које им одреди председник и за које их задужи Главни одбор или на основу одлуке Главног одбора, те врше и друге послове које им одреде Главни одбор и председник ДЕМОС-а.

Потпредседници за свој рад одговарају Главном одбору и председнику ДЕМОС-а.

Надзорни одбор

Члан 29.

Надзорни одбор прати и контролише материјално-финансијско пословање ДЕМОС-а и управљање имовином ДЕМОС-а.

Надзорни одбор има председника и четири члана који не могу истовремено бити чланови Главног одбора и Статутарне комисије.

Надзорни одбор обавезно подноси извјештај редовној Скупштини, а једанпут годишње обавјештава Главни одбор о материјално-финансијском пословању.

Статутарна комисија

Члан 30.

Статутарна комисија има предсједника и четири члана који истовремено не могу бити чланови Главног одбора и Надзорног одбора.

Статутарна комисија:

- тумачи Статут и друга општа акта ДЕМОС-а,
- припрема нацрт Статута, предлаже измјене и допуне Статута и других аката ДЕМОС-а,
- координира, прати и контролише рад статутарних комисија у општинским и градским организацијама ДЕМОС-а,
- по службеној дужности или по поднесеној иницијативи оцјењује статутарност појединачних аката органа ДЕМОС-а, те рјешава сукоб надлежности органа ДЕМОС-а.

Члан 31.

Надзорни одбор и Статутарна комисија доносе Пословник о раду којим ближе уређују начин свог рада.

Генерални секретар

Члан 32.

Генерални секретар ДЕМОС-а:

- помаже предсједнику ДЕМОС-а у обављању његових дужности у складу са његовим овлашћењима и о свим својим пословима обавјештава предсједника,
- учествује у припреми и раду органа странке, те припрема и обезбјеђује организационе, материјалне и техничке услове за њихов рад,
- спроводи одлуке органа странке, активно сарађује са координаторима организација из изборних јединица ДЕМОС-а, усклађујући њихов рад,
- може учествовати на сједницама општинских и градских одбора, сједницама радних тијела, са савјетодавним правом у оквиру програмских циљева ДЕМОС-а и Статута,
- редовно, благовремено и цјеловито обавјештава општинске и градске одборе о ставовима и одлукама Предсједништва и Главног одбора,
- руководи радом Стручне службе,
- обавља и друге послове, у договору са предсједником, замјеником предсједника и потпредсједницима ДЕМОС-а, и у сарадњи са замјеником генералног секретара,
- одобрава исплате и располаже материјално-финансијским средствима, уз знање предсједника и Предсједништва Главног одбора ДЕМОС-а,
- предлаже Предсједништву Главног одбора Правилник о систематизацији радних мјеста у Стручној служби,
- предлаже Предсједнику ДЕМОС-а доношење одлуке о заснивању и престанку радних односа у Стручној служби,
- предлаже доношење и других општих и појединачних аката који проистичу из закона и овога Статута.

Генерални секретар своју функцију, у принципу, обавља волонтерски, без радног односа. Предсједништво Главног одбора уређује садржај и обим ангажовања генералног секретара, те одређује надокнаду за његов рад.

Предсједништво може, на приједлог предсједника ДЕМОС-а, за конкретне потребе и области дјеловања, ангажовати стручна лица и именовати их као извршне секретаре за поједине области, о чему са истима потписују уговор о ангажовању и накнади за њихов рад.

Стручна служба Главног одбора и Предсједништва

Члан 33.

За потребе ефикасног рада и облаговременог извршавања политике ДЕМОС-а, у сједишту Главног одбора ДЕМОС-а организује се Стручна служба Главног одбора и Предсједништва.

Стручном службом руководи Генерални секретар, а у његовој одсутности или спријечености лице из Стручне службе које он овласти.

Стручна служба правно, административно, информативно и технички припрема сједнице органа, облика организовања и тијела ДЕМОСА-а, стара се о извршавању одлука и врши и друге послове које јој повјери Предсједништво.

Члан 34.

У вријеме општих парламентарних и локалних избора, за потребе изборне кампање формира се Изборни штаб ДЕМОС-а, као радно тијело Главног одбора, без права доношења политичких одлука.

Чланове Изборног штаба бира Главни одбор на приједлог Предсједништва ДЕМОС-а које даље усмјерава рад Изборног штаба. Главни одбор може ову надлежност пренијети Предсједништву, у ком случају оно само именује чланове Изборног штаба на приједлог Колегијума Предсједништва.

За чланове Изборног штаба могу бити ангажовани и афирмисани професионалци из разних струка, који нису чланови ДЕМОС-а.

Изборни штаб:

- креира и руководи припремама за изборе и изборним активностима,
- доноси план и одговарајућа изборна акта за спровођење избора и програм изборних активности,
- стара се о спровођењу изборне кампање,
- организује дистрибуцију пропагандног изборног материјала,
- координира именовања и рад чланова органа и радних тијела за спровођење избора у сталном и проширеном саставу који су изабрани и организовани у ДЕМОС-а,
- сарађује са органима за провођење избора на нивоу Републике Српске и БиХ,
- обавља и друге послове које му повјере: Главни одбор, Предсједништво и предсједник ДЕМОС-а.

Општински и градски одбори за потребе изборне кампање формирају своје изборне штабове и одговарају за њихов рад.

VII УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 35.

ДЕМОС се организује на сљедећим начелима:

- јединству и саборности,
- територијалној организацији,
- демократском начину одлучивања,
- одговорности и ефикасности органа Странке,
- политичкој и моралној одговорности појединаца, а посебно функционера и изабраних и именованих чланова ДЕМОС-а у органе власти у Републици Српској и БиХ,
- слободној иницијативи, ефикасном одлучивању, поштивању и спровођењу одлука органа и тијела ДЕМОС-а донесених у складу са Статутом ДЕМОС-а.

Члан 36.

С циљем промовисања политичког програма ДЕМОС-а и организовања чланова и симпатизера, те обављања активности утврђених овим Статутом. ДЕМОС се организује на територијалном принципу и има сљедеће облике и нивое организовања:

- републичка организација ДЕМОС-а,
- општинске/градске организације ДЕМОС-а,
- мјесне организације ДЕМОС-а.

Члан 37.

Као посебан организациони облик у оквиру унутрашње организације ДЕМОС-а формирају се:

- регионални одбори ДЕМОС-а,
- Организација младих ДЕМОС-а и
- Организација жена ДЕМОС-а.

Организације младих и жена ДЕМОС-а могу установљавати ниже организационе нивое свог дјеловања, на територијалном принципу (градови, општине, мјесне заједнице).

Организацијама младих и жена ДЕМОС-а обезбјеђује се адекватна заступљеност у органима ДЕМОС-а, у складу са чланом 21 овог Статута.

Организовање и начин рада организација младих и жена ДЕМОС-а ближе се уређују правилницима које доносе њихови органи, уз сагласност политичко-извршних органа ДЕМОС-а за сваки ниво организовања.

Регионални одбори ДЕМОС-а

Члан 38.

Регионални одбор је радно-оперативни облик организовања и формира се на територијалном принципу с циљем координисања активности општинских/градских организација ДЕМОС-а на једној територији.

Територије на којима се формирају регионални одбори су изборне јединице одређене Изборним законом БиХ за избор посланика у Народну скупштину Републике Српске, а један регионални одбор се формира на територији Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 39.

Регионални одбори се састављају и чине их сви изабрани чланови Главног одбора из једне регије, тј. изборне јединице и предсједници општинских/градских одбора из те регије.

Регионални одбор из оног дијела свог састава којег чине чланови Главног одбора, бира предсједника Регионалног одбора. За избор предсједника неопходна је сагласност предсједника ДЕМОС-а и потврда Главног одбора.

Предсједник регионалног одбора не може самостално доносити одлуке са политичким посљедицама. За свој рад предсједник одговара Регионалном одбору, Главном одбору и предсједнику ДЕМОС-а. Предсједник Регионалног одбора је по функцији члан Предсједништва ДЕМОС-а.

Регионални одбори могу имати потпредсједника и секретара, о чему сами доносе одлуку.

Начин рада и доношења одлука регионалног одбора уређује се пословником о раду на који сагласност даје генерални секретар ДЕМОС-а.

Члан 40.

Регионални одбор надлежан је за:

- организовање и провођење расправе о свим питањима која се тичу политичког живота и дјеловања Странке у регији,
- покретање иницијатива, формулисање приједлога и сугестија и достављање истих Предсједнику, Предсједништву и Главном одбору на разматрање и коначно одлучивање,
- давање сугестија и мишљење органима ДЕМОС-а у вези са вођењем кадровске политике, од локалног до републичког нивоа,
- координисање активности између општинских/градских одбора и изборних штабова у вези са организовањем и провођењем предизборне капмање, те разматрање листа кандидата за одборничке и посланичке мандате и давање свог мишљења органима ДЕМОС-а,
- праћење и помагање у раду општинских/градских одбора и, у случају дуже неактивности неких одбора обавјештава о томе предсједника Предсједништво ДЕМОС-а.

Општинске/градске организације ДЕМОС-а

Члан 41.

Општинске/градске организације се образују за подручје општине, односно града, а окупљају и организују чланство које има пребивалиште или боравиште на подручју те општине, односно града.

Општинске/градске организације организују посебне организације младих и организације жена.

Члан 42.

Органи општинских/градских организација су:

- Скупштина,
- Предсједник општинског/градског одбора,
- Општински/градски одбор,
- Предсједништво општинског/градског одбора,
- Статутарна комисија општинске/градске организације,
- Надзорни одбор општинске/градске организације.

Скупштина општинске/градске организације

Члан 43.

Скупштина је највиши орган општинске/градске организације.

Скупштина се сазива као редовна и ванредна.

Редовна Скупштина се сазива најмање једном у четири године и има карактер изборне скупштине, а ванредна по потреби.

Општински/градски одбор је дужан да сазове ванредну скупштину на захтјев:

- предсједништва општинског/градског одбора,
- предсједника општинског/градског одбора,
- једне трећине укупног броја мјесних одбора ДЕМОС-а,
- Главног одбора и Предсједништва ДЕМОС-а,
- најмање једне трећине чланова ДЕМОС-а из те општинске/градске организације, по евиденцији на крају претходне године у односу на годину кад се тражи ванредно засиједање Скупштине.

Скупштину чине:

- чланови општинског/градског одбора, Надзорног одбора и Статутарне комисије,
- чланови Скупштине по функцији: ДЕМОС-ови градоначелници/начелници општина, замјеници градоначелника/начелника и одборници скупштине општине/града,
- изабрани делегати мјесних организација према критеријумима које утврди општински/градски одбор на приједлог предсједништва одбора и
- заслужни чланови ДЕМОС-а, по одлуци општинског/градског одбора,
- у случају да општинска организација нема више од 100 чланова, сви чланови ДЕМОС-а из те општинске организације су истовремено делегати Скупштине.

Скупштина бира и разрјешава предсједника општинског/градског одбора, чланове општинског/градског одбора, чланове Статутарне комисије и Надзорног одбора, у складу са Правилником о кандидовању и избору у органе ДЕМОС-а,

Мандат свих чланова органа општинске/градске организације је четири године и може се само једном поновити.

Скупштина доноси Статутарну одлуку која ближе регулише питања организовања општинске/градске организације. Одлука мора бити у складу са овим статутом.

Општински/градски одбор

Члан 44.

Општински/градски одбор је највиши политички орган општинске/градске организације између два засиједања Скупштине, који се формира за подручје општине или града.

Општински/градски одбор:

- води политику ДЕМОС-а на територији локалне заједнице,
- сазива скупштину општинске/градске организације,
- бира и разрјешава замјеника предсједника и потпредсједнике (уколико је Статутарном одлуком предвиђено да их општински/градски одбор има), чланове предсједништва, секретара и благајника,
- спроводи политичке и друге одлуке органа ДЕМОС-а на свом подручју,
- именује општински/градски изборни штаб,
- предлаже и утврђује листу кандидата за одборнике у скупштинама општина или градова,

- предлаже кандидате за чланове Главног одбора из своје организације у складу са критеријумима за кандидовање и избор чланова органа ДЕМОС-а и доставља их Предсједништву Главног одбора ДЕМОС-а,
- предлаже кандидате за посланике и друге изборне функције из своје организације и доставља их Предсједништву Главног одбора ДЕМОС-а,
- предлаже Колегијуму Предсједништва искључење чланова општинске/градске организације ДЕМОС-а, који се огријеше о политику и ставове ДЕМОС-а,
- формира радна тијела (савјете, одборе, комисије, тимове и сл.),
- подноси извјештај о раду органа општинске/градске организације Скупштини општинске/градске организације у писаној форми,
- доноси одлуку о покретању измјене и допуне Статутарне одлуке између двије сједнице Скупштине, и делегира је Статутарној комисији општинске/градске организације на реализовање,
- обавља и друге послове предвиђене општим актима Странке.

Предсједништво општинског/градског одбора

Члан 45.

Предсједништво општинског/градског одбора је политичко-извршни орган општинске/градске организације ДЕМОС-а. Предсједништво не морају да бирају они општински одбори који у својој општинској организацији имају мање од 100 чланова ДЕМОС-а.

Предсједништво:

- спроводи одлуке општинског/градског одбора и других органа Странке,
- припрема сједнице општинског/градског одбора,
- одлучује о питањима из делегиране надлежности општинског/градског одбора, координира рад ресорних радних тијела (савјета, одбора, комисија, тимова),
- по потреби, предлаже општинском/градском одбору распуштање мјесних одбора и именује повјеренике.
- предлаже формирање нових мјесних одбора, односно подјелу постојећих, због гломазности, на два или више нових мјесних одбора,
- формира, по потреби, стручне службе предсједништва и општинског/градског одбора.

Број чланова и састав предсједништва општинског/градског одбора ДЕМОС ближе се уређују Статутарном одлуком општинске/градске организације, узимајући у обзир први став овог члана, те водећи рачуна о свим критеријумима како би се обезбиједила што боља репрезентативност структуре чланства у предсједништву.

На приједлог предсједништва, општински/градски одбор може да замијени или кооптира највише до 20% чланова у свој састав, с циљем очувања континуитета изворних принципа политичког дјеловања или из других разлога, у складу са статутарним одлукама општинских или градских организација.

Чланови предсједништва су:

- предсједник општинске/градске организације ДЕМОС-а,
- замјеник предсједника општинске/градске организације ДЕМОС-а, уколико је предвиђен Статутарном одлуком,
- потпредсједници општинске/градске организације ДЕМОС-а, уколико су предвиђени Статутарном одлуком,
- предсједник Клуба одборника ДЕМОС-а у скупштини локалне заједнице,
- секретар општинског/градског одбора ДЕМОС-а,

- предсједник општинске/градске организације младих ДЕМОС-а,
- предсједница општинске/градске организације жена ДЕМОС-а,
- преостали дио се бира и уређује статутарном одлуком општинске/градске организације, на првој сједници новоизабраног општинског/градског одбора.

Предсједник општинског/градског одбора

Члан 46.

Предсједник општинског/градског одбора:

- представља и заступа општински/градски одбор,
- предсједава скупштином, општинским/градским одбором и предсједништвом,
- предлаже општинском/градском одбору кандидате за замјеника предсједника, потпредсједнике и секретара, уколико су предвиђени Статутарном одлуком,
- координира рад органа ДЕМОС-а на нивоу општине/града,
- проводи одлуке одбора и других органа ДЕМОС-а,
- одобрава исплате и одговоран је за финансијско пословање одбора.

Статутарном одлуком општинске/градске организације се утврђује да ли се бира замјеник предсједника и потпредсједници предсједника општинског/градског одбора, број потпредсједника општинског/градског одбора и њихов дјелокруг рада.

Кандидат за предсједника општинског/градског одбора ДЕМОС-а је дужан да у одговарајућој форми општинском/градском одбору предложи програм рада и начин његове реализације за мандатни период на који се бира.

Кандидата за предсједника општинског/градског одбора мора предложити најмање једна трећина мјесних одбора или предсједништво општинског/градског одбора ДЕМОС-а или чланови општинског/градског одбора на самој сједници на којој се бира предсједник. Исти критеријуми вриједје и приликом пријевременог разрјешења (смјене) предсједника са те дужности.

У принципу, за предсједника се утврђује само један кандидат и бира се јавним гласањем. Статутарном одлуком општинске/градске организације ово питање може се и другачије уредити.

Статутарна комисија општинске/градске организације

Члан 47.

Статутарна комисија општинске/градске организације:

- предлаже статутарну одлуку општинске/градске организације, као и њене измјене и допуне између двије скупштине, а на захтјев предсједника општинског/градског одбора, других органа општинске/градске организације или најмање једне трећине чланства општинске/градске организације,
- прати и оцјењује статутарност појединих одлука органа општинске/градске организације,
- тумачи статутарну одлуку на захтјев мјесне организације или органа општинског/градског одбора.

Статутарна комисија има предсједника и два члана, који истовремено не могу бити и чланови општинског/градског одбора и надзорног одбора општинске или градске организације.

Надзорни одбор општинске/градске организације

Члан 48.

Надзорни одбор општинске/градске организације:

- контролише материјално-финансијско пословање општинске/градске организације и подноси извјештај о томе Скупштини,
- брине о законитом располагању финансијским средствима и имовином.

Надзорни одбор има предсједника и два члана, који истовремено не могу бити и чланови општинског/градског одбора и статутарне комисије општинске/градске организације.

Мјесна организација ДЕМОС-а

Члан 49.

Мјесна организација је основни облик организовања ДЕМОС-а на мјесном подручју у оквиру локалне заједнице, општине или града.

Мјесна организација ДЕМОС-а образују се за једно или више насељених мјеста или за дио насељеног мјеста, за мјесну заједницу, село, улицу или дио улице, а окупљају чланство које има пребивалиште или боравиште на подручју тих насеља.

Члан 50.

Органи мјесне организације су:

- скупштина мјесне организације,
- мјесни одбор,

У мјесним организацијама које имају до 50 чланова ДЕМОС-а, сви чланови чине скупштину мјесне организације.

У мјесним организацијама које имају до 20 чланова бирају предсједника и мјесни одбор од још четири члана.

Мјесне организације које имају између 50 и 100 чланова бирају мјесни одбор од осам чланова и предсједника мјесног одбора.

Мјесне организације које имају између 100 и 500 чланова бирају мјесни одбор од 19 чланова у који улази и предсједник мјесног одбора.

Члан 51.

Надлежност мјесне организације је:

- предлагање кандидата за чланове и предсједника градског и општинског одбора,
- расправљање о политичким темама од значаја за потребе и интересе грађана и чланова ДЕМОС-а на простору у којем дјелују и одлучивање о политичким питањима у оквиру свог дјелокруга,
- организација странке на подручју мјесне организације,
- спровођење политике ДЕМОС-а на подручју дјеловања мјесне организације,
- обављање анализе о изборним резултатима ДЕМОС-а након проведених локалних и општих избора,
- обавјештавање чланова локалне организације о ставовима мјесног одбора.

Критеријуме о броју чланова мјесних одбора, те друга питања битна за рад мјесне организације прецизније се уређују статутарном одлуком општинске/градске организације ДЕМОС-а.

VIII ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ

Члан 52.

ДЕМОС заступа и представља предсједник ДЕМОС-а.

У случају његове спријечености или немогућности да обавља функцију, предсједник овлашћује, у писаној форми, замјеника предсједника или једног од потпредсједника, ако је замјеник спријечен, да заступа и представља ДЕМОС.

IX НАЧИН СТИЦАЊА, КОРИШТЕЊА И РАСПОЛАГАЊА СРЕДСТВИМА

Члан 53.

ДЕМОС стиче средства на основу:

- чланарине,
- прилога,
- поклона,
- легата,
- завјештања,
- обављања привредне дјелатности у складу са Законом,
- на основу Закона о финансирању политичких странака, других извора прихода у складу са Законом.

Стручна служба Странке води књиговодство ДЕМОС-а и послује у складу са законским прописима.

Члан 54.

Средства се утврђују у складу са финансијским планом ДЕМОС-а.

За закониту и рационалну употребу финансијских средстава одговорни су предсједник и генерални секретар ДЕМОС-а.

Награде и признања

Члан 55.

ДЕМОС-а може установити награде и признања, у форми одликовања, повеља, диплома и захвалница појединцима, органима, институцијама и организацијама за допринос његовом установљењу, развоју и афирмацији, те укупном развоју друштва. Одлуку о томе доноси Главни одбор, на приједлог Предсједништва, док одлуку о конкретним лауреатима који се награђују или им се додјељује признање, доноси Предсједништво на приједлог Предсједника ДЕМОС-а.

X ДОНОШЕЊЕ СТАТУТА И ОПШТИ АКТИ ДЕМОС-а.

Члан 56.

Поступак за доношење Статута, на приједлог предсједника, покреће Предсједништво ДЕМОС-а и делегира га Статутарној комисији ДЕМОС-а,

Статутарна комисија утврђује прву радну верзију Статута и доставља је Главном одбору на разматрање.

Главни одбор утврђује приједлог Статута и доставља га Скупштини на разматрање и усвајање.

Статут је усвојен ако за њега гласа најмање двије трећине делегата који су присутни на сједници Скупштине ДЕМОС-а.

На захтјев Предсједника ДЕМОС-а, Статутарна комисија ДЕМОС-а припрема, те Предсједништву и Главном одбору ДЕМОС-а доставља измјене и допуне Статута ДЕМОС-а између двије Скупштине ДЕМОС-а, а коначно их усваја Скупштина.

Измјене и допуне Статута врше се на исти начин и у поступку као и за његово доношење.

Градске и општинске организације су дужне да у року 60 дана усагласе своје статутарне одлуке са Статутом, односно измјенама и допунама Статута ДЕМОС-а.

Главни одбор може извршити само неопходне лекторске и друге језичко-техничке корекције текста Статута ДЕМОС-а, као и у случају измјене легислативе која регулише дјеловање политичких странака, прије његовог коначног објављивања у издању ДЕМОС-а и достављања у организације ДЕМОС-а на терену.

Члан 57.

Општи акти ДЕМОС-а.су:

- Статут,
- Пословници о раду: Скупштине, Главног одбора и Предсједништва,
- Правилник о дисциплинској одговорности,
- Правилник о кандидовању и избору у органе ДЕМОС-а,
- Пословник о раду Надзорног одбора,
- Пословник о раду Статутарне комисије,
- Пословник о раду клубова посланика,
- Правилник о чланаринама,
- Правилник о утврђивању кандидата за посланике и одборнике,
- друга акта која проистичу из закона и овог статута.

Општи акти из става 1. овог члана у алинејама 2., 3., 4., 7., 8. и 9. доноси Главни одбор на приједлог Предсједништва, уз сарадњу са Статутарном комисијом.

XI ПРЕСТАНАК РАДА ДЕМОС-а

Члан 58.

Рад ДЕМОС-а престаје одлуком Скупштине ДЕМОС-а.

Уколико Скупштина није у могућности да се одржи, одлуку о престанку рада доноси Главни одбор.

У случају престанка рада ДЕМОС-а, Скупштина, односно Главни одбор, доноси одлуку о имовини ДЕМОС-а, а уколико се они не могу састати, предсједник ДЕМОС-а имовину предаје Црвеном крсту Републике Српске, уз писани траг о томе.

XII ЈАВНОСТ РАДА

Члан 59.

Рад и дјеловање ДЕМОС-а су јавни.

У посебним случајевима, када се расправљају одређена унутарстраначка питања, органи Странке могу донијети одлуку о искључењу јавности.

Јавност рада и дјеловања ДЕМОС-а обезбјеђује:

- рад у представничким, законодавним и извршним органима и тијелима власти,
- сарадња са медијима комуникације,
- учествовање представника медија информисања на сједницама страначких органа, другим скуповима, трибинама и округлим столовима,
- конференције за новинаре,

- давањем саопштења, изјава и интервјуа представника ДЕМОС-а,
- интернет активности и друштвене мреже,
- на друге начине којима се успостављају односи са грађанима.

Предсједништво доноси одлуку којом уређује оснивање, издавање и друга питања значајна за рад гласила и других публикација ДЕМОС-а. У градским и општинским организацијама, одлуку о издавању гласила и других публикација доноси политички или политичко-извршни орган, уз претходну сагласност Предсједништва ДЕМОС-а.

Послове односа са јавношћу обавља Информативна служба Главног одбора, чијим радом руководи порт-парол или друго стручно лице за информативну и аналитичку дјелатност, уз надокнаду за тај рад, а његова права и обавезе се уређује Пословником о раду којег на приједлог Предсједништва доноси Главни одбор.

XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

Статут ступа на снагу даном доношења.

Главни одбор и општински и градски одбори могу, по потреби, својом одлуком, у складу са овим статутом, пренијети дио својих овлаштења на ниже органе ДЕМОС-а, с тим да се донесене одлуке и други акти верификују на њиховим наредним сједницама.

Градске и општинске организације дужне су да у року од 60 дана усагласе своје статутарне одлуке са овим статутом.

Питања која нису дефинисана овим Статутом уређују се осталим актима ДЕМОС-а. Остала акта ДЕМОС-а доносе органи ДЕМОС-а у складу са надлежностима датим овим Статутом.

Члан 61.

Доношењем овог Статута престаје да важи Статут Демократског савеза ДЕМОС усвојен на Оснивачкој скупштини одржаној 22. децембра 2018. године у Бањој Луци,

У Бањој Луци, 13. маја 2023. године

П р е д с ј е д н и к
Демократског савеза ДЕМОС
Недељко Чубриловић